



3. november 2020
Atassut

UKA 2020/106 - 40
Aqqalu C. Jerimiassen

Nunap nakkaassinnaaneranut ulorianartorsiulerneq pillugu kalerisaarigasuarsinnaanerup upalungaarsimanissamut piumasaqaatitigut naammassinninnissamut teknikkikut atortoris-saasusersornikkut aqutissiuuteqqullugu misissuisoqassasoq Naalakkersuisut peqquneqarnis-saannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Upalungaarsimanissamut kalerrisaarinissamullu aaqqissuussinerit, pilersitap isumannaallisaanikkut sunnitissai aningaasatigullu kingunerisassaimisissuinerupimarissavaa. Illorsuarni pilersitsinissamik periarfissat misissuinermi immikkut ittumik ilaatinneqassapput. Misissuinerup inernera kingusinnerpaamik Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq UKA 2021-imi.

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaaitai)

Illorsuit aamma Nuugaatsiap ammaqpinneqarnissaannut periarfissanik qulaajaanermik misissuinermik Naalakkersuisut suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinerup upalungaarsimanermut misissuutit nalunaarasuartaatillu pilersinnerisigut Illorsuit aamma Nuugaatsiap ammaqpinneqarnissaannik qulakkeerinninnissaq nalilersussavaa, tassungaannarli killissanani. Misissuineq GEUS-ip nalilersuinerata massakkut ingerlasup naammassinerani paasisat piareernerat ilutigalugu ingerlanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaap Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit)

Pinngortitap nukissui aqussinanngilagut, ullorlu taanna aqussinnaalersimallugit oqarsinnaalerniarutta qilaap nukiinik peqalersimasariaqassaagut.

17. juni 2017 suli aajunaralaarsuartut eqqaamaqaara, unnuaq taanna angerlasimatilluta tusarlerneqarnerput uippallipilunnermik sorpassuarnillu malitseqarpoq. Unnuaannaq ullaassartalerlugu ernumaneq, qanoq qaningisat pillugit tusarlerneqaratarsinnaanermit siooranerit tamaasa atorlugit.

Pisoq alianarsimaqaaq, aallaqaammullu inuit inoqarfinnit pingasuusunit qimarngussorneqaaqqaaraluarput, kingornali marluk tamakkiisumik inuerutitikkallarneqarlutik killiligaanngitsumik. Inuunerli ingerlaqqinnera tamanut annerpaamik qujamasuutissani taaneqarsinnaavoq, naak inuit inuunerinik sisamanik akeqaraluartoq pisoq artornangaareernikuulluni, maanna Nuugaatsiararmiut Illorsuarimiullu illumik kialaartumik iserfissaqartissinnaaqqullugit isumagineqarsimalerput.

Isumaginninnermut aqutsisoqarfik Qaasuitsup Kommunerisimasaani ila nersungassaaqaat pisumi nikallujaangarlutik oqimaannerpaaffiusumi nalunaaqutaq puigorluinnarlugu ulappussimaneri.

Aallaqqaataani oqaatigeriikkattuulli una taaqqikkusuppara, pinngortitap nukissui aqussinnaanngilagut, taamaattorli allatut naleqqussarsinnaavugut.

Tassaarsuaqarsimanera eqqartorneqalersillugu maanna oqaaseq atorneqartarpoq ”Illorsuit Nuugaatsiarlu”, Atassumiilli erseqqissarusuleqqavarput taakkua inoqarfiusimasut marluk immikkoorneri ataqqillugit avissaartillugit nalilersuinerit ingerlanneqartariaqalersut, Illorsuarmiummi Nuugaatsiarmiuunngillat, Nuugaatsiarmiullu Illorsuarmiuunattitaaq, uani inoqarfiit marluk eqqartortaratsigit.

Nalilersueriaaseq nutarterneqartariaqalerpoq inoqarfiit marluusutut immikkut taaneqartalerlutik. Namminermit takoreerparput filmiliarineqarsimasuni QANOQ assigiinngitsiginersut tassaarsuaqarnerata nalaani, Nuugaatsiaq sakkortungaartumik eqqorneqarpoq, Illorsuit eqqorneqarnerat ataatsimilluunniit Nuugaatsiamut assersuunneqarsinnaanani.

Uummannap sulluani inuussutissarsiornikkut siuarsaaqqittariaqarpugut, Uummannap illoqarfiata saava maanna tattoqilliuuffiujartuinnarpoq, taamaammat Illorsuit qanoq periarfissagissaartiginersoq nalunatigu noqiinnarnissarput piffissaanngilaq. Uani Atassumiik erseqqissassavarput, misigissutsit illikaallatseriarlugit qanoq pissutsit inissisimanerinut nalimmassarnerunissaq eqqartussangatsigu.

Isumannaallisaanikkut eqqanaangassaqarpugut, aap Atassumiik tapersorsorparput Illorsuit inoqaqqilersinnaanissaa, taamaattorli sillimmasiisarfiit akuerisinnaaleqqaartariaqarpaat isumannaallisaanikkut aaqqiissutaasut inoqalerseqqinnginnerani, inoqalerseqqissagutsigu sutigit tamatigit isumannaallisaanikkut, pilersorneqarnikkut attaveqaateqarnikkullu eqqanaarluuqaartariaqarparput.

Nuugaatsialli inoqaleqqissinnaanissaanut apeqqut suli Atassutit tungaaniik kaavittuarpoq, ilumut piviusorsiorpa inuleqqinneqarsinnaanera piffissaq qaninneq? Isumannaarsuinikkut pinngortitap nukissui takoreersimasagut ingalassimatissinnaanerigut, imaluunniit inuit inuunerisa ulorianartorsiorteqjerujussuarsinnaanerit kingumut piteqqissanerparput. Tassani oqariiginnarsinnaavunga naloringaarlunga toqqaannartumik akinissannut, inuup inuunera pingaarnertungaassuara ulorianartorsititsisumik nuannareqquneqarneq piinnarlugu ammaaniarnermiik. Tassaarsuaqarneranimi kingullermi takoreerparput qanoq amiilaarnartigisumik pisoqarsinnaanera, illut amooqqarneqartut isigaagut, qimmit annanneqarsinnaanatik qilullutik kalussartut isigaagut toqussartik utaqqiinnaraat inuttatik isumannaatumut qimaallutik inuunertik annaattariaqarmassuk. Pisut tamakku takoqqikkusuppagut? Naamerluinnaq! Inuk qaqaqukkulluunniit qitiussaaq, aningaasaanngitsoq, misigissusiunngitsoq.

Illorsuilli Nuugaatsiarlu nunatsinni kisiartaanngitsuttaaq paasivarput ulorianaateqartumik inissisimasuusimasut tassaarsuaqarsinnaaneranut. Kingumut uppernarseqqiinnararaarput pinngortitaq aqussinnaanatigu, tassanilu GEUS naalagaaffeqatigiinnerup iluani suleqatigiilluarnikkut suli pitsaanerumik nunatsinni nunap sisooratarsinnaaneranut kalerrisaarutit pitsaanerpaanik peqartariaqarnera siunertarisariaqarparput, Illorsuilli inuisa uterteqqinneqarnissaa piviusunngortissagutsigu pingaartuuvoq nunat allat assingalugit nunap

sajuttarneranut uuttuutunik ataavartumik nalunaarsuisumik peqarnissaa tassaaqeriataalersinnaaneranut upalungaarsimalluaqqunerusinnaajumallugit.

Atassummiik oqareernitsituut, inoqarfiit marluk matungallarneqarimasut immikkoortillugit eqqartorneqartalerlik. Pisut assigiinngilluinnartuusut takoreernikuuarpur, taamaammata ataatsimoortillugit eqqartorneqartarneri aqqivigilluinnarneqartariaqarpur, Nuugaatsiarmit sakkortuumik eqqungaani kuupput pinngortitap nukissuisa piliaanik, illui pigisarpassuulu amooqqarneqarlutik, imaattariaqanngilarli taava toqqaannartumik tassani Illorsuit taputtariaqaripput, Illorsuit isumannaallisaaneq pillugu inuerutitinneqartoq naluneqanngilaq, imaanngitsoq pigisatik inuilluunniit inuunerannik annaasaqartoqammat. Pisut sanillersuunneqarsinnaanngitsut nipitinneqarsimanageri piffissanngorpoq avissaartissallugit. Isumannaallisaanikkut Illorsuit nalimmassarneqarsinnaavoq, sillimmasertarnikkut akuersarneqarsinnaasussanngorlugu. Inuussutissarsiorfissaq periarfissaqangaartoq ammaqinneqarsinnaavoq.

Illorsuit ammaqinneqarlik! Taamatut oqarusuppugut Atassummiik.

Siunnersuutaasut marluk soqutiginaateqartilluarlugit Atassummiik ataatsimiitsitaliamut innersuuppugut, tassanilu erseqqissumik misigissutsit aallaaviginagit suliarineqarnissaat innersuullugu.